

تأثیر تحریم‌ها بر اقتصاد، در حال مسجل شدن برای دولتمردان است اغتشاش ارزی؛ دشمن فرضی!

باران زرین قلم

در حالی مقامات دولتی همسو با یکدیگر بحران ارزی را ناشی از حمله دشمن می‌دانند که پیش از این مساله مدیریت را در حوزه اقتصاد تأثیر گذار تلقی می‌کردند.

سید ابراهیم رئیسی که حالیش از یک سال و نیم از حضورش در پاستور می‌گذرد پیش از این معتقد بود که دولت روحانی قادر به اداره زندگی مردم نبوده و همه چیز را به تحریم نسبت می‌دهد. نسبت دادن بحران ارزی به تحریم با نسبت دادن بحران کنونی ارز به دشمن، در حقیقت یک معنای مشترک دارد: تأثیر گذاری عامل بیرونی بر وضعیت اقتصادی ایران.

نرخ ارز حالا به درجه حرارت اقتصاد ایران تبدیل شده است. به

محض افزایش قیمت آن، سایر اقلام نیز روندی افزایشی را تجربه می‌کنند؛ این در حالی است که کاهش بهای ارز تأثیر چندانی بر بازار سایر کالاها ندارد. کارشناسان به این پدیده چسبندگی بازار می‌گویند. میل بازار به رشد قیمت ناشی از چشم‌انداز آتی است و انتظار بالاتر نرخ تورم.

رئیس‌ی، در سخنان اخیر خود از واژه جنگ ترکیبی بهره برده و اعلام کرده است: جنگ ترکیبی وجوه مختلفی دارد که جنگ روانی و تشویش آذهن عمومی یکی از ابعاد آن است و دشمن وقتی در اغتشاشات ناکام ماند، التهاب آفرینی بر بازار را دنبال می‌کند.

او همچنین در دیدار با نمایندگان ولی فقیه و ائمه جمعه، در اظهاراتی عجیب گفت: چطور ممکن است که قیمت ارز در سه روز تعطیلی که هیچ

معامله‌ای در بازار صورت نمی‌گیرد، افزایش پیدا کند. نمی‌گویم که جهش قیمت این روزهای ارز صرفاً به خاطر دشمنی هاست، اما بدانید همان جریانی که اغتشاشات خیابانی را به راه انداخت، در التهابات ارزی نقش دارد.

در یازدهمین روز اسفند ماه نیز رئیس‌ی در دیدار با مردم بوشهر گفت: در مسائل اقتصادی می‌گویند که ذخایر ارزی ما کافی نیست. اعلام می‌کنیم به برکت تولید در کشور و حضور مردم، ذخایر ارزی کشور به هیچ‌عنوان نگران کننده نیست.

وی ادامه داد: شایعه پخش می‌کنند و می‌خواهند در جامعه التهاب ایجاد کنند، اما مردم ما دست آن‌ها را خوانده‌اند. دشمن به دنبال ناکامی در اغتشاشات خیابانی، به ایجاد اغتشاش ارزی روی آورد. همان‌گونه که مردم در خیابان اجاره

توفیق به دشمن را ندانند، در این اغتشاشات ارزی هم آن‌ها را ناکام خواهند گذاشت.

دفاع از عملکرد دولت

رئیس‌ی تنها مسئولی نیست که در این حوزه مشکل را گردن دشمن می‌اندازد و تلاش دارد دولت خود را امیرا از بی‌تصمیمی کند. اتفاقاً سخنگوی دولت نیز در این خصوص اظهاراتی متفاوت داشته و ضمن دفاع از عملکرد دولت متبوع، دست به قیاس این دولت با دولت پیشین زده و گفته است: در شروع دولت قیل دلار سه هزار تومان بود و در انتهای آن نزدیک ۳۰ هزار تومان شد و در یک مقطع زمانی به ۳۲ هزار تومان هم رسیده بود، اما این دولت حدود یک سال و سه ماه یک ثبات بخشی نسبی در بازار ارز ایجاد کرد تا آبان ماه که هم‌زمان بانامیدی دشمن از آشوب‌های خیابانی،

قیمت ارز شروع به افزایش کرد. وی به این نکته اشاره نکرده است که افزایش نرخ ارز و رسیدن قیمت دلار به سقف اعلامی، در شش سال و نه در یک سال رخ داده است. دفاع سخنگوی دولت از عملکرد دولت سیزدهم در حالی رخ می‌دهد که بهای ارز از محدوده ۲۵ هزار تومان حالا به بیش از ۵۰ هزار تومان در بازار آزاد و ۴۴ هزار تومان در مرکز مبادله طلا و ارز رسیده است. به این ترتیب در کمتر از دو سال ارزش پول ملی باسقوط آزاد روبرو شده است.

احسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی هم پس از جلسه مشترک تیم اقتصادی دولت با مجلس گفت: سربسکه‌های اخلال در بازار ارز توسط نیروهای امنیتی شناسایی شده و بزودی با آنها برخورد خواهد شد. وی پیش از این نیز در اظهاراتی اعلام کرده بود که نرخ دلار در بازار واقعی نیست. او که زمره استیضاح‌ش در راهروهای مجلس به گوش می‌رسد، از عملکرد دولت و وزارت تحت تصدی خود دفاع محکمی دارد.

خاندوزی همچنین مدعی شد اخلال‌گران زیادی در بازار ارز دستگیر شده‌اند که تعدادی از آنها به صراحت به هدف و برنامه‌شان برای ایجاد اخلال در بازار ارز اشاره کرده‌اند.

قیمت دلار چقدر؟

حالا دلار در حاشیه بازار ارز ایران قیمت مشخصی ندارد. دلان ارز کنار خیابان هر کدام برای دلار قیمتی متفاوت اعلام می‌کنند؛ اما بهای هر لار در مرکز مبادله طلا و ارز بیش از ۴۴ هزار تومان گزارش شده است.

هر چند دولت تلاش دارد با تعطیلی بازار خرید و فروش غیر قانونی ارز و محدود کردن تقاضای دلار، قیمت را کنترل کند اما صراحتاً بازار نشان می‌دهد حتی در مرکز مبادله طلا و ارز نیز قیمت دلار ۱۵ هزار تومان افزایش را در قیاس با ۱۴ آبان ماه، یعنی دوره آغازین افزایش نرخ ارز تجربه کرده است. به نظر می‌رسد حتی تغییر رئیس

هر چند ریسی و مردانش در کابینه سیزدهم از به کار بردن عبارت تأثیر تحریم‌ها بر بازار ارز پرهیز دارند و تلاش می‌کنند با استفاده از عبارات جنگ ترکیبی و ... موضوع را توضیح دهند اما در حقیقت این طور به نظر می‌رسد که تأثیر تحریم بر اقتصاد در حال مسجل شدن برای مردان سیزدهمین دولت جمهوری اسلامی ایران است.

کل بانک مرکزی نیز نتوانست زمینه را برای مهار بازار ارز مهیا کند. در این میان بسیاری از مقامات دولتی تلاش دارند بگویند که افزایش نرخ ارز سودی برای دولت ندارد این در حالی است که راغفر، کارشناس اقتصادی صراحتاً از نفع دولت در افزایش نرخ ارز سخن گفته است.

راغفر معتقد است: دولت به دلیل کسری بودجه نسبت به افزایش نرخ ارز اقدام کرده است و به نظر می‌رسد توان اداره امور را ندارد.

هر چه هست جای پای دلار در بازار آزاد در محدوده بالاتر از ۵۰ هزار تومان در حال تثبیت است و بانک مرکزی نیز قدرتی برای مدیریت این شرایط ندارد.

حالا دولت رئیسی در وضعیتی است که خود، روزگاری منتقد آن بود. وضعیتی که دشمن توانسته است بازار ارز را از وضعیت عادی خارج کند. هر چند رئیس‌ی و مردانش در کابینه سیزدهم از به کار بردن عبارت تأثیر تحریم‌ها بر بازار ارز پرهیز دارند و تلاش می‌کنند با استفاده از عبارات جنگ ترکیبی و ... موضوع را توضیح دهند؛ اما در حقیقت

این طور به نظر می‌رسد که تأثیر تحریم بر اقتصاد در حال مسجل شدن برای مردان سیزدهمین دولت جمهوری اسلامی ایران است.

خبر اقتصادی

تعیین تکلیف برندهای خارجی در مراکز خرید بزرگ

ایسنا - مدیر کل دفتر صنایع نساجی و پوشاک وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت که سال آینده وضعیت فعالیت برندهای خارجی معروف که عموماً در مال‌ها و مراکز خرید بزرگ محصولات خود را عرضه می‌کنند، تعیین تکلیف خواهد شد.

محسن گرچی‌بیان اینکه بعضی از برندهای خارجی قبلاً با قواعد مشخص مثلاً اینکه سالانه ۲۰ درصد از بازارشان در ایران را همین‌جا تولید کنند و هر سال این در صد بیشتر شود، برای فعالیت در کشور مجوز دریافت کردند، گفت: بعد از سال ۱۳۹۶ با افزایش نرخ ارز واردات پوشاک ممنوع و بعد از مدتی هم مجوز فعالیت این برندها در ایران تمام شد، اما همچنان در کشور فعالیت می‌کنند. البته بعد از ممنوعیت واردات مجوز جدیدی برای برندهای خارجی صادر نشده است.

برای سهمیه نرورزی بنزین تصمیمی گرفته نشده است

وزیر نفت با بیان اینکه هیچگونه افزایش قیمتی برای بنزین نخواهیم داشت، گفت که برای اختصاص سهمیه نرورزی در دولت تصمیمی گرفته نشده است. جواد اوجی در پاسخ به اینکه آیا بنزین گران خواهد شد، گفت: هیچگونه افزایش قیمتی در بودجه دیده نشده و نظر دولت ناظر مجلس به افزایش قیمت نیست.

وی همچنین در پاسخ به اینکه آیا سهمیه نرورزی بنزین برای مردم در نظر گرفته شده، گفت: هنوز هیچ تصمیمی در دولت گرفته نشده اما امیدواریم با مدیریت مصرف در حوزه بنزین بتوانیم در ایام راه‌راه برای مردم فراهم کنیم.

لاستیک در آستانه نرورز ۱۵ درصد گران شد!

اقتصاد آنلاین - در شرایطی که بسیاری از پیش‌بینی‌ها از افزایش قیمت لاستیک یا به پای خودرو در آستانه شب عید حکایت داشت، اکنون تولیدکنندگان لاستیک با ارسال نامه‌هایی به سازمان بورس از افزایش ۱۵ درصدی قیمت خبری می‌دهند.

نرخ ارز مبنای حقوق و عوارض گمرکی ۲۸۵۰۰ تومان است

روابط عمومی بانک مرکزی - نرخ ارز مبنای حقوق و عوارض گمرکی و معادل نرخ ETS و معادل ۲۸۵۰۰ تومان است. ارز مبنای حقوق و عوارض گمرکی بر اساس قانون بودجه سال ۱۴۰۱ نرخ ETS و معادل ۲۸۵۰۰ تومان است و کماکان به قوت خود باقی است و هیچ تغییری نخواهد داشت.

هدایت:

وام نوسازی بافت فرسوده تمام شد

تسنیم - مدیر عامل سازمان نوسازی شهر تهران گفت: در بحث تسهیلات بانکی باید شهر تهران ویژه دیده شود.

می‌خواهند وام نوسازی را به ۶۰۰ میلیون تومان افزایش دهند، اما شما برای دریافت وام به بانک زنگ بزنید می‌گویند هیچ تسهیلاتی ندارید و تمام شده است. مهدی هدایت با اشاره به وجود برخی موانع در مباحث مربوط به مسکن شهر تهران، اظهار کرد: یکی از مسائل این است که دولت‌ها به عنوان اصلی‌ترین متعهد ساخت مسکن در کشور، زمین فراوانی در شهر تهران دارد که می‌تواند این‌ها (زمین‌ها) را در برنامه‌ریزی مسکن با شهرداری مشارکت دهد.

وی افزود: از دولت تقاضا داریم اراضی‌اش - برای ساخت مسکن - رایبورد، هیچ انتظاری هم نداریم زمین را یگان به شهرداری بدهد. زمین از آنها باشد ساخت و پروانه از شهرداری، با این کار عرضه مسکن زیاد می‌شود. وی تأکید کرد: از دولت یک خواهش داریم که با یک مصوبه تمامی اراضی‌اش را با قیمت کارشناسی در اختیار شهرداری برای مشارکت در تولید مسکن قرار دهد.

مدیر عامل سابق شرکت عمران پردیس یاد آور شد: الان سازمان ملی مسکن فراخوان می‌زند تا با بخش خصوصی مشارکت کند، به دلیل عدم همراهی شهرداری کار تسهیل نمی‌شود.

شدت نوسان دارد. تأثیرات تحویل مقادیر زیادی دینار به ایران - که اکنون نمی‌تواند به دلار تبدیل کند - هنوز احساس می‌شود. یک مقام ارشد عراقی به میدیل ایست‌آی گفت: «پرداخت بدهی ایران به دینار عراق یک اقدام حساب شده نبود. بحران مالی که ما در حال حاضر از آن رنج می‌بریم ناشی از این اقدام احمقانه است»

بودیم؛ در این گزارش هشدار داده بودیم که عدم اصلاح سیاست‌ها قیمت مسکن را در سال ۱۴۰۱ به متری ۳۵ میلیون تومان در تهران می‌رساند اما می‌بینید که قیمت مسکن حالا به متوسط ۵۵ میلیون تومان رسیده است و این نشان می‌دهد نه تنها به بحران‌ها توجه نشد بلکه هیچ تدبیری برای بهبود وضعیت اندیشیده نشد و اوضاع از پیش‌بینی‌های بدتر شد.

درک نشدن وضعیت بازار مسکن از سوی دولت و مجلس

وی ادامه داد: اطلاعات دولت از بخش مسکن بسیار اندک است. فکر می‌کنند به سادگی می‌شود مشکلات را حل کرد، وعده بزرگ می‌دهند و توقع جامعه را بالا می‌برند و بعد وقتی موفق نمی‌شوند همه مشکلات را به گردن مافیای مسکن، بنگاه‌های معاملات ملکی و سوداگران می‌اندازند اما توضیح نمی‌دهند چرا سیاست‌هایی را به کار می‌گیرند که هر روز ضرب‌نقشه این دسته از دلان و ... بیشتر می‌شود.

ستاریان تصریح کرد: با این شرایط انتظاری نمی‌توان داشت؛ این دولت می‌رود و دولت بعدی می‌آید و ما صحبت می‌کنیم، مشکلات را فرآید می‌نیم، پیشنهاد می‌دهیم و باز می‌بینیم اول‌ها هستند و هیچ اطلاعاتی ندارند و این پروسه هر چهار سال یکبار تکرار می‌شود و کارهای دولت قبلی را تکرار می‌کنند و به عبارت بهتر این سناریو م‌ت‌ب‌د‌ر‌ دوره از دولت‌ها تکرار می‌شود.

روندی رخ می‌دهد و یعنی ماهانه ۴،۶،۷،۵ درصد رشد قیمت را داریم که این وضعیت را باید فاجعه دانست.

سیاست‌های متغیلاته دولت در بخش ساخت و ساز

وی درباره سیاست‌های متغیلاته دولت در بخش ساخت و ساز نیز گفت: دولت تبلیغات گسترده‌ای به راه انداخت که قرار است ما سالانه یک میلیون واحد مسکونی بسازیم و اما بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال جاری عملاً تولید مسکن کاهش یافته است. تعداد پروانه‌های ساختمانی نیز کاهش یافته و همه اعداد نشان دهنده آن است تولیدکنندگان بخش خصوصی که عموماً خرده‌ساز هستند بخودشان را از بازار کنار کشیده‌اند و منتظرند تکلیف ساخت و ساز دولتی روشن شود.

ستاریان ادامه داد: ما مرتب درباره وضعیت بازار مسکن هشدار داده‌ایم و بیست سال پیش در گزارشی تحقیقی وضعیت اسفناک مسکن در سال ۱۴۰۰ را پیش‌بینی کرده

عراق بدهی خود به ایران را به جای دلار با دینار داد

«میدل ایست‌آی» از قول منابعی در بغداد:

باین حال، ایران توانست با استفاده از حراج ارزی که بانک مرکزی عراق روزانه برای تبدیل دلارهایی که از فروش نفت دریافت می‌کرد، این دینارها را به دلار تبدیل کند. اما ماه‌نوامبر، فدرال رزرو آمریکا، که پول عراق از فروش نفت را در اختیار دارد و بر اساس درخواست به بغداد تحویل می‌دهد، محدودیت‌هایی را با هدف جلوگیری از دسترسی ایران به این دلارها و مبارزه با پولشویی اعمال کرده است.

همانطور که میدیل ایست‌آی قبلاً فاش کرده بود، این امر باعث شد تا گروه‌ها از جمله کشورهای تحریم شده، راه‌های جدیدی برای به دست آوردن دلار پیدا کنند، مانند بازار سیاه و

مقامات عراقی به میدیل ایست‌آی گفتند که عراق بحران مالی خود را تعمیق بخشیده و با پرداخت بدهی‌های خود به ایران به دینار عراقی به کاهش ارزش پول خود کمک کرده است. به گزارش «انتخاب»، در ادامه این مطلب آمده است: بغداد تنها برای خرید گاز و انرژی از ایران بین سال‌های ۲۰۱۹-۲۰۲۱ بیش از ۱۶ میلیارد دلار بدهی داشته است.

منابع می‌گویند که بیشتر با تمام این بدهی تسویه شده و آخرین پرداخت آن در اکتبر ۲۰۲۲ انجام شده اما بغداد به جای دلارهایی که ایران پیش از تحریم در ریافت می‌کرد، از دینار عراقی استفاده کرده است.

گفت و گو

کارشناس اقتصادی:

رشد قیمت مسکن به نقطه انفجار رسیده

بر بازار مسکن در دراز مدت و تبعات این موضوع در ماه‌های آتی این بازار نیز گفت: همواره دو بازار موازی در کنار بازار مسکن وجود دارد که بازدهی آنها عموماً کوتاه مدت بوده و سرمایه‌گذاری عمومی در این بازارها نیز به صورت موقتی است.

ستاریان در توضیح این مطلب اضافه کرد: این بازارها بازار سکه و ارز است. عموماً کسانی که سرمایه‌های دارند ابتدا وارد بازار ارز و سکه می‌شوند و زمانی که ارز و سکه به سقف مورد نظرشان می‌رسد و سرمایه‌های خود را به بخش مسکن باز می‌گردانند، اما اکنون این وضعیت تا حدودی تغییر کرده و مسکن نیز به موازات بازارهای موازی خود در حال بالا رفتن است که این شرایط نشان می‌دهد که اضطرابی که در بخش ارز و سکه و طلا وجود داشته در بخش سایر بازارها نظیر مسکن نیز وجود دارد. در شرایط کنونی سرمایه‌گذاران در نظر دارند منابع خود را تبدیل به کالای سرمایه‌ای کنند تا بتوانند از کاهش ارزش سرمایه و پول خود جلوگیری کنند.

ستاریان تأکید کرد: تجربه تاریخی جامعه ما نشان می‌دهد که مسکن در ۵۰ سال گذشته همیشه پیش‌تاز بازارها در دراز مدت بوده و اکنون در کوتاه مدت نیز چنین

بیت‌الله ستاریان گفت: میزان رشد قیمت مسکن حتی در دوره‌های کوتاه مدت به نقطه انفجار رسیده و رشد‌های ماهانه ۷،۵ تا ۱۰ درصدی قیمت مسکن را باید فاجعه دانست.

یک کارشناس اقتصادی در گفتگو با خبر آنلاین در خصوص چرایی شرایط آشفته بازار مسکن و روند صعودی نرخ‌ها در این بازار گفت: وقتی قیمت همه کالاها در حال افزایش است، طبیعی است مسکن نیز گران می‌شود. چطور در شرایط تورمی انتظار دارید قیمت مسکن بالا نرود؛ همه بازارها دچار چنین وضعیتی هستند و قیمت همه کالاها نظیر تخم مرغ، شیر، ارز و ... در حال افزایش بوده و مسکن نیز مشمول این شرایط است.

وی تصریح کرد: البته مشکل بازار مسکن را باید به گونه دیگری نیز باید بررسی کرد؛ مسکن غالباً پیش‌تاز بازارهای سرمایه‌گذاری نیست. اما در شرایط کنونی به پیش‌تاز بازارها تبدیل شده است. دلیل این اتفاق را باید در کسری مسکن موجود جستجو کرد.

اثر افزایش نرخ ارز بر قیمت مسکن

این کارشناس بازار مسکن درباره تأثیرات افزایش نرخ ارز